



ISSN 2450-6486

<http://ehs.eeipsy.org>DOI: <https://doi.org/10.38014/ehs-ss.2022.1.07>

Оксана ГУЛЯК

Освітні інтенції іншомовної підготовки майбутніх фахівців туристично-економічної сфери

OKSANA HULIAK. Educational intentions of foreign language training of future experts in tourism and economics. *The article is devoted to the issues of intellectual and spiritual improvement of personality in the process of foreign language training of future specialists in tourism and economics, whose viability can be facilitated, above all, by quality education that emphasizes the return to the human-oriented model of society development and the realization of the humanistic potential of the general cultural context as a means of preventing conflicts and contradictions within a culture. The article traces how the actualization of this aspect determines the educational intentions in the process of teaching foreign languages, in particular to students majoring in tourism and economics, as well as what conditions should be created to implement these educational intentions in the context of foreign language training.*

Thus, the purpose of this study is to consider the educational intentions of foreign language training of future experts in tourism and economics through the prism of intellectual and spiritual development of

the personality in the process of its professional formation, as well as to focus on the laws of personal and professional evolvement in education in a broad sense as a process of mastering a social experience, cultural advancements of the nation, and the values of universal culture. The methodological basis for the interpretation of the issues raised is taking into account the fundamental principles of psychological, pedagogical and linguistic science concerning the laws of personality formation in the process of its cognitive activity, and the role of language in cognition, and evolvement of consciousness and self-consciousness in the context of cultural experience.

The study concludes that in an increasingly global and digital information society, there is a contradiction between awareness in certain fields and areas and the appropriate quality of knowledge, whose truth is confirmed by practice, and whose effectiveness is the result of knowledge-based beliefs, and value priorities of the individual. Intensive foreign language training optimizes the resolution of this contradiction, providing the necessary prerequisites for harmonizing the worldview capability of students, especially their world perception, since the worldview is a system of human ideas about the world and all things in the world, society and one's place in society, and progress and improvement, from the linguistics' perspective, can only be achieved when the study of the history and nature of things and the study of words go together.

Keywords: *educational intention, emotional intelligence, positive thinking, intercultural competence, sociocultural approach.*

1. Вступ

Сучасне суспільство, що посилює процеси глобалізації та інформатизації, однак відчуває порушення рівноваги між матеріальною і духовною сферами, нові суперечності та виклики високотехнологічної дійсності, виникнення нових протистоянь всередині однієї культури, знову акцентує на необхідності людиноцентристської спрямованості процесів розвитку, що відповідно детермінує зміст освітньо-професійних програм у закладах вищої освіти і спрямовує освітню підготовку на формування готовності до такої діяльності, яка реалізує потребу особистості в навчанні і вдосконаленні впродовж життя.

Щоб відповідати даним вимогам інформаційного суспільства, сучасному фахівцеві туристично-економічної сфери потрібно бути налаштованим на постійне оновлення своїх знань, професійних умінь

і навичок, накопичення досвіду перманентної пізнавально-практичної діяльності, яка підкріплюється відповідними ціннісними орієнтаціями. Ясна річ, не можна порушувати питання про відмову від досягнень науково-технічного прогресу в ім'я гуманістичних цінностей. Ніхто не повинен в ім'я духу повернутись до технологічної неграмотності, але в той же час ніхто не повинен пропагувати гуманізм як філософію чистого духу, не втілену у суспільну та людську дійсність [9].

Питання гуманістично та особистісно орієнтованої освіти, зокрема іншомовної підготовки студентів, висвітлювалися у численних працях вітчизняних та зарубіжних учених-педагогів, психологів, мовознавців. Так, ціла низка досліджень вітчизняних учених присвячена відображенню проблеми розвитку ціннісних орієнтацій молоді, що дає змогу розглядати людину, як мету, а не засіб суспільного розвитку (І. Бех, В. Бутенко, В. Дряпіка, І.Зязюн, О. Мороз, В. Радул, О. Сухомлинська, Г. Шевченко та ін.). Гуманістична традиція з необхідністю пронизує основні аспекти іншомовної підготовки студентів, сутність та механізми процесу навчання іноземної мови, цілі та умови результативного оволодіння іноземною мовою, висвітлені у наукових розробках таких учених, як: В. Плахотник (свідомо-практичний підхід до навчання іноземних мов), Т. Сірик (комунікативно-функціональний підхід), Н. Складенко (інтенсивний метод), О. Вишневецький (комунікативно-діяльнісний підхід), Л. Биркун (комунікативно-особистісний метод), Р. Мартинова (системно-комунікативний підхід), С. Ніколаєва (розробка змісту навчання іноземних мов, реалізація комунікативних технологій у загальноосвітній школі, індивідуалізація навчання іноземних мов), А. Кузьмінський (комунікативно-когнітивний підхід до навчання іноземних мов).

Метою даного дослідження є розглянути освітні інтенції навчання іноземної мови майбутніх фахівців туристично-економічної галузі з точки зору інтелектуально-духовного розвитку особистості в процесі її професійного становлення, що є одним із основних завдань освітньої підготовки в інформаційному суспільстві, життєздатність та безпеку якого забезпечує, передусім, фаховий та гуманістичний потенціал нації, який акумулюється у процесі якісної світи.

Актуальність роботи складає висвітлення закономірностей особистісно-професійного розвитку студентів при вивченні іноземної

мови як процесу засвоєння суспільного досвіду, культурних надбань нації, цінностей загальнолюдської культури, долучення до яких уможливлюється, перш за все, завдяки мові, яка невіддільна від мислення, а отже й свідомості людини.

Методологічним підґрунтям для розгляду даних питань слугують узагальнення психолого-педагогічної науки про закономірності формування особистості в процесі її пізнавальної діяльності, про сутність пізнання як відображаючої та трансформуючої діяльності людини, про роль мови в пізнанні та оволодінні соціально-культурним досвідом, а також основоположні лінгвістичні підходи до трактування мови як засобу розвитку свідомості та самосвідомості особистості.

2. Виклад основного матеріалу

Величезний обсяг інформації: ідей, теорій, технологій, які сучасному фахівцеві необхідно усвідомити, засвоїти й застосовувати на практиці, швидко змінюється, застаріває, що зумовлює необхідність постійного оновлення своїх знань, фахових умінь і навичок, накопичення досвіду перманентної пізнавально-практичної діяльності, яка підкріплюється відповідними ціннісними орієнтаціями.

Саме зосередженість на постійності процесів пізнання через мову і завдяки мові в процесі іншомовної підготовки студентів забезпечує поглиблене вивчення іноземної мови як засобу спілкування в сферах професійної взаємодії, як чинника професіоналізму та конкурентоздатності майбутнього фахівця.

Роль мови в інтелектуально-духовному розвитку особистості очевидна – процес передавання культурних цінностей, знань відбувається саме завдяки мові, яка невіддільна від мислення, а отже й свідомості людини. Більше того, мова є не стільки засобом передачі суспільного досвіду, скільки способом визначення цього досвіду для всіх, хто розмовляє тією мовою. Вона «нагадує математичну систему, яка відображає досвід у справжньому значенні цього слова тільки в найелементарніших своїх початках, але з плином часу перетворюється на систему понять, яка дає змогу передбачити всі можливі елементи досвіду відповідно до певних прийнятих формальних правил» [11].

Оволодіння новою мовою рівнозначне виробленню нового погляду на попереднє світовідчуття. Люди, які розмовляють різними мовами, по-різному сприймають ті чи інші явища об'єк-

тивної дійсності, по-різному організовують свою діяльність, бо кожна мова членує навколишній світ по-своєму, по-своєму трактує пізнаваний світ.

Мова, ця «безпосередня дійсність думки», виконує свою комунікативну функцію, виявляючись у мовленні. Мовлення презентує мовну компетенцію людини, її досвід і є вільним творчим «вибором» мовних елементів – засобів спілкування.

Інтенсивна мовленнєва діяльність у процесі навчання іноземної мови забезпечує реалізацію мовою також когнітивної функції, яка є ключовою у процесах пізнання. За твердженням мовознавців-когнітивістів, саме через мову можна об'єктивізувати розумову (ментальну, мисленнєву) діяльність, тобто вербалізувати (висловити словами) її. Як невід'ємний компонент процесів пізнання й осмислення світу мова бере безпосередню участь в його концептуалізації та категоризації (підведення певного явища, об'єкта, процесу, поняття під певну рубрику, категорію тощо), що й, власне, уможлиблює пізнання.

З огляду на необхідність активізувати реалізацію мовою своїх основних функцій: комунікації та пізнання, доцільно застосовувати комунікативно-когнітивний підхід до навчання іноземної мови, в основі якого завжди зв'язок з людиною, що думає і пізнає. Ясна річ, переваги когнітивної лінгвістики і когнітивного підходу до мови в тому, що вони відкривають широкі перспективи бачення мови в усіх її різноманітних зв'язках із людиною, її інтелектом і розумом, з усіма мисленнєвими і пізнавальними процесами, нею здійснюваними, з тими механізмами і структурами, які лежать у їх основі [6, с. 148].

Достеменно відомо, що розумові операції, які мають місце при оволодінні іноземною мовою, відіграють істотну роль у формуванні когнітивних навичок студентів, а відповідно й когнітивної компетенції, оскільки іноземна мова може бути засвоєна з комунікативною метою лише як інструмент думки, який забезпечує створення і передавання у процесі спілкування відповідного комунікативного змісту, що є завжди результатом мовленнєво-розумової діяльності. Іншомовна комунікативна діяльність у процесі інтенсивного навчання іноземної мови сприяє вивільненню величезного запасу неусвідомлених резервних можливостей людини щодо запам'ятовування, усвідомлення та спілкування, створює умови для максимального виявлення інтелектуального потенціалу особистості, розвитку її емоційної та мотиваційної сфери.

На думку учених-психологів, надмірне занепокоєння і хвилювання зменшують розумові можливості і, відповідно, знижують емоційний інтелект. Засмучені люди не можуть точно зчитувати емоцій інших, таким чином пригнічуючи основну навичку, необхідну для співпереживання, що є передумовою ефективного спілкування [4].

Слід зауважити, що необхідність створення позитивних емоційних станів студентів на заняттях з іноземної мови вимагає цілеспрямованих зусиль з боку викладача, зокрема його умінь створення ситуацій успіху, позитивного і оптимістичного оцінювання, умов для рефлексії, тобто здатності студента в процесі навчально-пізнавальної діяльності усвідомлювати й осмислювати власні думки та психічні переживання.

Рефлексія у процесі вивчення іноземної мови спонукає до самопізнання – такого способу пізнавальної діяльності людини, який дозволяє зрозуміти свої домагання та істинні мотиви тих чи інших вчинків, виявити свої «вроджені інстинкти» – можливості та задатки, які потім шляхом самовиховання людина зможе перетворити в здібності, а талант – у стійку рису характеру.

Ключову роль у цих процесах відіграє мова, яка передає не лише інформацію про факти, явища, транслює не тільки оціночні судження мовця, його ставлення до дійсності, але й складає момент його самосвідомості, що особливо актуально з т. з. інтелектуально-духовного розвитку, оскільки професійне становлення особистості визначається передусім внутрішніми умовами – свідомістю та індивідуальною позицією. Ясна річ, поза розвиненою свідомістю й самосвідомістю немає й не може бути морально повноцінної особистості, здатної досягти своє місце в світі й сенс життя, морально самовизначитися й реалізувати свою соціальну сутність [3].

За твердженням експертів з емоційного інтелекту, самосвідомість означає глибоке розуміння своїх емоцій, а також сильних сторін, обмежень, цінностей і мотивів. Люди із сильною самосвідомістю – реалісти: не надто суворо себе критикують, але й не сліпі до своїх вад. Вони чесні із собою про себе. Вони не намагаються іншим показати себе тими, ким не є, уміють посміятися із своїх вад. Оскільки рішення самосвідомих людей збігаються з їхніми цінностями, то й діяльність, якою вони займаються, сповнює їх ентузіазмом та натхненням [4].

Студенти з розвиненою самосвідомістю, як правило, – креативні особистості, спроможні до творчості та генерування нових ідей. Вод-

ночас слід пам'ятати, що креативність фахівця туристичної сфери асоціюється із здатністю оцінювати ступінь достовірності інформації в різних соціальних середовищах, усвідомлювати сутність та швидко аналізувати проблему, приймати адекватне рішення в нестандартних ситуаціях.

Креативне мислення загалом сприяє розв'язанню проблем: якщо поглянути на те чи інше питання особистісного чи професійного характеру з іншої перспективи, в контексті іншої культури, можна швидко знайти його оптимальне вирішення. Креативне мислення, на нашу думку, – це завжди позитивне мислення, яке не обов'язково має бути оптимістичним, але завжди спрямованим на реальний результат.

Представники гуманістичної психології ще в попередньому сторіччі стверджували, що лише думки, які співвідносяться з реальністю, а не з фантазіями, можна вважати «ментально здоровими» й такими, які здатні привести до самоактуалізації. Як констатував відомий американський учений-гуманіст Абрахам Маслоу, «здорові особи здатні сприймати себе й свою природу без засмучування та скарг» [1]. Таку позицію можна вважати взірцем позитивного мислення, яке позбавляє від безплідних фантазій, дозволяє відволіктися від негативних емоцій і наблизитись до об'єктивних фактів.

Навчання іноземних мов значно прискорює розвиток креативного мислення студентів. Це відбувається і за рахунок реалізації творчого характеру мови, і завдяки підбору відповідних методів та технологій іншомовної підготовки. Реалізація творчого потенціалу мови, що здатна творити думку і тим самим забезпечує пізнання, у процесі іншомовної підготовки створює необхідні передумови для гармонізації світоглядних засад студентів, зокрема їхнього світовідчуття та світосприйняття.

Навчання іноземної мови в контексті зіставлення культур – свого народу та народу-носія мови, яку вивчаєш, порівняння національних культурних особливостей, традицій та звичаїв, відмінностей комунікативної поведінки та етикету – забезпечує усвідомлення пріоритетів загальнолюдської культури та значення міжкультурного діалогу як чинника стабільності та духовної безпеки в сучасному світі.

Йдеться про необхідність розвивати міжкультурну компетенцію студентів під час навчання іноземної мови, яка разом з такими фаховими компетенціями, як професійно-комунікативна, соціо-

культурна, дискурсивна, інформаційна, підприємницька забезпечує формування загальної професійної компетентності майбутніх фахівців і є основою їхньої професійної культури.

Міжкультурну компетенцію сучасного фахівця складають знання про різноманітність ідей і видів діяльності в сучасному світі; усвідомлення того, як ці ідеї і види діяльності співвідносяться; розуміння того, як ідеї і види діяльності, пов'язані з власною культурою, можуть бути розглянуті з іншої, більш об'єктивної точки зору. Це також і здатність розуміти та тлумачити відмінні від власних манери, моделі поведінки з метою встановлення комунікації, адекватної досліджуваній культурі, та ефективної участі в ній. Оскільки основною причиною нерозуміння при міжкультурному спілкуванні є відмінність національних свідомостей комунікантів, а не відмінність мов [10], соціокультурна спрямованість іншомовної підготовки забезпечує оптимальні умови для розвитку позитивного, «ментально здорового» мислення майбутніх фахівців, що є основою ефективної міжкультурної взаємодії, професійного діалогу на міжнародному рівні.

Інтегральним елементом компетенції міжкультурного спілкування в туристично-економічній сфері є також знання та вміння правильної комунікативної поведінки. Це особливо стосується представників туристичної галузі, оскільки туризм, зокрема сфера гостинності, виконують свої завдання, принагідно реалізуючи своєрідну терапевтичну функцію відновлення і суспільного організму, і окремої особистості.

Систему комунікативних умінь фахівця туристичної сфери складають: вміння легко й швидко встановлювати контакт у процесі спілкування, вчасно проявляти гнучкість, психологічний і професійний такт, емоційну стійкість, володіти вербальними і невербальними засобами спілкування, доречно застосовувати жарти й гумор, уміння користуватись мовним етикетом, аргументувати свою точку зору тощо. При цьому слід пам'ятати, що необхідною умовою успішної комунікації є бажання її учасників спілкуватися (налаштованість на співпрацю); за відсутності такої кооперації виникає конфліктна комунікативна поведінка. З точки зору теорії комунікації, успішне спілкування можливе за умови дотримання чотирьох максимів: інформативності (висловлення повинно бути змістовним), істинності (говорити тільки правду), релевантності (говорити тільки те, що стосується справи), ясності, чіткості (говорити коротко і зрозуміло) [5].

Необхідно також згадати, що у процесі професійно орієнтованого навчання іноземної мови сповна реалізується гуманістичний потенціал іншомовної підготовки студентів. Це, передусім, відбувається на рівні змісту навчання, який привертає увагу студентів до певної системи цінностей, критеріїв, що складають загальнолюдську традицію гуманізму як глобальний світогляд, що передбачає сприймання, та суб'єктивне моделювання дійсності за законами краси, справедливості, любові до ближнього. Зокрема, йдеться про таку тематику текстів для дискусій, лексико-граматичних вправ, завдань для аудіювання, комунікативних ситуацій, яка утверджує цінність первинних, автономних прав людини, пропонує більш цілісне гуманно-релятивістське ставлення до основних надбань науково-технічної цивілізації.

3. Висновки

Об'єктивна потреба у всебічному гармонійному розвитку передбачає орієнтацію системи підготовки майбутніх фахівців туристично-економічної сфери на гуманістичну парадигму й особистісно орієнтовану освіту, що спрямовується на досягнення студентами професіоналізму у своїй майбутній діяльності.

Вивчення мов є потужним чинником професійно-особистісного становлення молодшої людини, зокрема розвиває її духовні сили, розширює інтелект, формує повноту світосприймання, оскільки мова, доводить видатний український мовознавець О. Потебня у своїй праці «Думка і мова», – це не раз і назавжди сформований факт, а діяльність, яка має великі можливості розвитку, оскільки мова є засобом не лише виражати вже готову думку, а створювати її, вона є не відображенням сформованого світогляду, а основою його формування [8].

Результатом навчання іноземних мов є вироблення більш універсального погляду на речі та явища об'єктивної дійсності, що уможливорює гармонійне долучення до загальнокультурної традиції світовідчуття, яка поєднує особливості національної ментальності з неупередженістю щодо інших культур та мов і є передумовою позитивного мислення та професійної культури в інформаційному суспільстві.

References:

1. Abraham H. Maslow. (1950). Self-Actualizing People: A Study of Psychological Health. *Personality Symposia*. Symposium № 1 on Values.

2. Вишневецький, О. І. (2011). *Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник*. Київ: Знання.
3. Вознюк, Н. М. (2005). *Етико-педагогічні основи формування особистості: навчальний посібник*. К.: Центр навчальної літератури.
4. Гоулман Д., Бояццис Р., Маккі Е. (2019). *Емоційний інтелект лідера. Пер. з англ.* Київ: Наш формат.
5. Grice, G. P. (1975). Logic and conversation. In P. Cole, J. L Morgan (Eds.), *Syntax and Semantics*. New York, USA.
6. Кочерган, М. П. (2003). *Загальне мовознавство: підручник*. Київ: Видавничий центр «Академія».
7. Кузьмінський, А. І., Вовк О. І. (2011). *Методика навчання англійської мови в аспекті комунікативно-когнітивного підходу: навчально-методичний посібник*. Черкаси: Видавництво ЧНУ ім. Б. Хмельницького.
8. Потебня, А. А. (1993). *Мысль и язык*. Київ.
9. Саймон, Б. (1989). *Общество и образование. Пер.с англ.* Москва: Прогресс.
10. Сафонова, В. В. (1992). *Социокультурный подход к обучению иностранному языку как специальности. (Дис. д-ра пед. наук)*. Московский государственный университет им. М. В. Ломоносова, Москва.
11. Сепир, Э. (1993). *Избранные труды по языкознанию и культурологии*. М.
12. Talmy, L. (2000). *Toward a cognitive semantics*. Cambridge, MA: MIT Press.

Translation of References:

1. Abraham H. Maslow. (1950). Self-Actualizing People: A Study of Psychological Health. *Personality Symposia*. Symposium № 1 on Values.
2. Vishnevsky, O. I. (2011). *Metodyka navchannia inozemnykh mov: navchalnyi posibnyk* [Methods of teaching foreign languages: a textbook]. Kyiv: Znannia. [in Ukrainian].
3. Vozniuk, N. M. (2005). *Etyko-pedahohichni osnovy formuvannia osobystosti: navchalnyi posibnyk* [Ethical and pedagogical foundations of personality formation: a textbook]. Kyiv, Tsentri navchalnoi literatury. [in Ukrainian].
4. Goleman D., Boyatzis R., McKee A. (2013). *Primal Leadership: Unleashing the Power of Emotional Intelligence*. Boston, Massachusetts: Harvard Business Review Press.
5. Grice, G. P. (1975). Logic and conversation. In P. Cole, J. L Morgan (Eds.), *Syntax and Semantics*. New York, USA.
6. Kocherghan, M. P. (2003). *Zaghaljne movoznavstvo: pidruchnyk* [General Linguistics: a textbook]. Kyiv, Akademiia. [in Ukrainian].
7. Kuzminskyi, A. I., Vovk O. I. (2011). *Metodyka navchannia anhliiskoi movy v aspekti komunikatyvno-kohnityvnoho pidkhodu: navchalno-metodychnyi posibnyk* [Methods of teaching English in terms of communicative-cognitive approach: a textbook]. Cherkasy, Vydavnytstvo ChNU im. B. Khmelnytskoho. [in Ukrainian].
8. Potebnia, A. (1993). *Mysl' i jazyk* [Thought and Language]. Kyiv. [in Ukrainian].

9. Simon, B. (1985). *Does Education matter?* London: Lawrence and Wishart.
10. Safonova, V. V. (1992). *Sociokul'turnyj podhod k obucheniju inostrannomu jazyku kak special'nosti* [Socio-cultural approach to teaching a foreign language as a specialty]. (Dis. d-ra ped. nauk [doctoral dissertation in pedagogics]). Moskovskij gosudarstvennyj universitet im. M. V. Lomonosova [Moscow State University named after M.V. Lomonosov], Moscow. [in Russian].
11. Sapir, E. *Izbrannye trudy po jazykoznaniju i kul'turologii*. [Selected works on linguistics and culturology]. Moscow. [in Russian].
12. Talmy, L. (2000). *Toward a cognitive semantics*. Cambridge, MA: MIT Press.

The Author

Oksana Bohdanivna Huliak
PhD in Pedagogy,
Ivan Franko National University of Lviv,
Ukraine, Lviv
ORCID: E-mail: oribak@ukr.net

Abstracts

ОКСАНА ГУЛЯК. Освітні інтенції іншомовної підготовки майбутніх фахівців туристично-економічної сфери.
Стаття присвячена питанням інтелектуально-духовного вдосконалення особистості в процесі іншомовної підготовки майбутніх фахівців туристично-економічної сфери, життєздатність якої покликана забезпечити, передусім, якісна освіта, що акцентує на поверненні до людино орієнтованої моделі розвитку суспільства та реалізації гуманістичного потенціалу загальнокультурного контексту як засобу попередження конфліктів та протистоянь всередині тієї чи іншої культури. У статті простежується, як актуалізація даного аспекту детермінує освітні інтенції в процесі навчання іноземної мови, зокрема студентів туристично-економічних спеціальностей, а також які умови потрібно створити, щоб зреалізувати дані освітні інтенції в контексті іншомовної підготовки майбутніх фахівців.

Мета даного дослідження передбачає розгляд освітніх інтенцій навчання іноземної мови майбутніх фахівців туристично-економічної галузі через призму інтелектуально-духовного розвитку особистості в процесі її професійного становлення і зосереджує на врахуванні закономірностей особистісно-професійного розвитку в навчанні у широкому сенсі, як процесу засвоєння суспільного досвіду,

культурних надбань нації, цінностей загальнолюдської культури. Методологічною основою потрактування порушених питань є урахування основоположних засад психолого-педагогічної та мовознавчої науки щодо закономірностей формування особистості в процесі її пізнавальної діяльності, ролі мови в пізнанні, розвитку свідомості та самосвідомості у контексті загальнокультурного досвіду.

Проведене наукове дослідження дозволяє зробити висновок, що у суспільстві інформаційного рівня, що стає все більш глобалізованим та цифровим, виникає суперечність між поінформованістю у певних галузях та сферах і відповідною якістю знань, істинність яких підтверджується практикою, а їх дієвість є результатом формування на основі знань відповідних переконань та ціннісних орієнтирів особистості.

Інтенсивне навчання іноземної мови оптимізує розв'язання цієї суперечності, забезпечуючи необхідні передумови для гармонізації світоглядних засад студентів, зокрема їхнього світовідчуття та світосприйняття, оскільки світогляд – це і є система уявлень людини про світ та всі речі в світі, суспільство та своє місце в цьому суспільстві, а прогрес та вдосконалення, як стверджує мовознавча наука, може бути досягнутий лише тоді, коли дослідження історії та природи речей і дослідження слів ідуть разом.

Ключові слова: освітня інтенція, самосвідомість, емоційний інтелект, позитивне мислення, міжкультурна компетенція, соціокультурний підхід.

ОКСАНА ГУЛЯК. Образовательные интенции иноязычной подготовки будущих специалистов туристическо-экономической сферы. *Статья посвящена вопросам интеллектуально-духовного совершенствования личности в процессе иноязычной подготовки будущих специалистов туристско-экономической сферы, жизнеспособность которой призвано обеспечить, прежде всего, качественное образование, что акцентирует внимание на возвращении к человеку ориентированной модели развития общества и реализации гуманистического потенциала общекультурного контекста как средства предупреждения конфликтов и противостояний внутри той или иной культуры.*

В статье прослеживается, как актуализация данного аспекта детерминирует образовательные интенции в процессе обучения иностранному языку, в частности, студентов туристско-экономических специальностей, а также какие условия нужно создать,

чтобы реализовать данные образовательные интенции в контексте иноязычной подготовки будущих специалистов.

Цель данного исследования предполагает рассмотрение образовательных интенций обучения иностранному языку будущих специалистов туристско-экономической отрасли через призму интеллектуально-духовного развития личности в процессе ее профессионального становления и сосредотачивает на учете закономерностей личностно-профессионального развития в обучении в широком смысле, как процесса присвоения общественного опыта, культурных достояний нации, ценностей общечеловеческой культуры. Методологической основой трактовки поднятых вопросов является учет основополагающих основ психолого-педагогической и языковедческой науки относительно закономерностей формирования личности в процессе ее познавательной деятельности, роли языка в познании, развитии сознания и самосознания в контексте общекультурного опыта.

Проведенное научное исследование позволяет сделать вывод, что в обществе информационного уровня, который становится все более глобализованным и цифровым, возникает противоречие между информированностью в определенных отраслях и сферах и соответствующим качеством знаний, истинность которых подтверждается практикой, а их действенность является результатом формирования на основе знаний соответствующих убеждений и ценностных ориентиров личности. Интенсивное обучение иностранному языку оптимизирует разрешение этого противоречия, обеспечивая необходимые предпосылки для гармонизации мировоззренческих основ студентов, в частности их мироощущения и мировосприятия, поскольку мировоззрение – это и есть система представлений человека о мире и всех вещах в мире, общество и свое место в этом обществе, а прогресс и усовершенствование, как утверждает языковедческая наука, может быть достигнут только тогда, когда исследования истории и природы вещей и исследование слов идут вместе.

Ключевые слова: образовательная интенция, самосознание, эмоциональный интеллект, позитивное мышление, межкультурная компетенция, социокультурный подход.

OKSANA HULAK. *Edukacyjne intencje kształcenia języków obcych przyszłych specjalistów w sferze turystyczno-gospodarczej.* Artykuł dotyczy problematyki intelektualnego i duchowego doskonalenia osobowości w procesie kształcenia językowego przyszłych specjalistów w sferze turystyczno-gospodarczej, którego

żywołność ma zapewnić przede wszystkim edukacja jakościowa, skupiająca się na powrocie do humanocentrycznego modelu rozwoju społeczeństwa i realizacji humanistycznego potencjału ogólnego kontekstu kulturowego jako środka zapobiegania konfliktom i konfrontacjom w obrębie konkretnej kultury. W artykule prześledzono, w jaki sposób aktualizacja tego aspektu determinuje intencje edukacyjne w procesie nauczania języka obcego, w szczególności studentów specjalności turystyczno-ekonomicznej, oraz jakie warunki należy stworzyć, aby te intencje edukacyjne były realizowane w kontekście kształcenia obcojęzycznego przyszłych specjalistów.

Celem niniejszego badania jest rozpatrzenie intencji edukacyjnych w zakresie nauczania języka obcego przyszłych specjalistów z branży turystycznej i ekonomicznej przez pryzmat rozwoju intelektualnego i duchowego osobowości w procesie jej formacji zawodowej i skupia się na uwzględnieniu w edukacji prawidłowości rozwoju osobowego i zawodowego w szerokim rozumieniu, jako procesu nabywania doświadczeń społecznych, dziedzictwa kulturowego narodu, wartości kultury ogólnoludzkiej. Podstawą metodologiczną interpretacji poruszanych zagadnień jest uwzględnienie podstawowych zasad nauk psychologicznych, pedagogicznych i lingwistycznych dotyczących wzorców kształtowania się osobowości w procesie aktywności poznawczej, roli języka w poznaniu, rozwoju świadomości i samoświadomości w kontekście doświadczeń ogólnokulturowych.

Z przeprowadzonych badań wynika, że w coraz bardziej zglobalizowanym i cyfrowym społeczeństwie istnieje sprzeczność między znajomością pewnych dziedzin i obszarów a odpowiadającą im jakością wiedzy, której prawdziwość potwierdza praktyka, a ich skuteczność jest wynikiem kształtowania się na podstawie wiedzy odpowiednich przekonań i wyznawanych przez osobowość wartości.

Intensywne nauczanie języków obcych optymalizuje rozwiązanie tej sprzeczności poprzez zapewnienie niezbędnych warunków do harmonizacji światopoglądów studentów, w tym ich światopoglądu i percepcji świata, ponieważ światopogląd to system ludzkich wyobrażeń o świecie i wszystkich rzeczach na świecie, społeczeństwie i ich miejscu w tym społeczeństwie, a postęp i doskonalenie, według nauki językoznawczej, można osiągnąć tylko wtedy, gdy badanie historii i natury rzeczy oraz badanie słów idą w parze.

Słowa kluczowe: intencja edukacyjna wychowawcza, samoświadomość, inteligencja emocjonalna, pozytywne myślenie, kompetencje międzykulturowe, podejście socjokulturowe.